

ОЛЬГА ТИМЧЕНКО

ТАЄМНИЦЯ
ПІДКАРПАТТЯ

Київ

УДК 821.161

Т41

Тимченко Ольга

Т41 Таємниця Підкарпаття : роман. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. – 220 с.

ISBN 978-617-520-280-7

Під час поїздки з батьками на водоспад Шипіт Майя, Сергійко та кіт Лірі потрапляють в Нижній світ – Підкарпаття. Їх зустрічають чудернацькі мешканці, які замість інтернету використовують грибницю. А Лірі виявляється не простим котом. Підкарпатці жаліються на загарбника Угра та його злу армію, яка руйнує домівки та викрадає жителів. Тільки діти зможуть їх перемогти, адже так колись передбачив мудрило-шаман.

Хоча Сергійко – не найсміливіший хлопчик, а Майя – не надто послідовна дівчинка, діти готові допомогти підкарпатцям. На них чекають захоплюючі мандрівки іншими світами, складні випробування, неочікувані загадки, великі битви, нові друзі та навіть вправи з медитації. Чи зможуть брат і сестра подолати бридкого Угра чи ні – це стане лише початком великої історії, яка буде вирішувати долю всієї планети.

В книзі підіймаються питання екологічного співіснування всіх живих істот, трансформації страхів, питання штучного інтелекту, любові до читання і до сучасної української культури. І все це заправлено гумором та карколомними пригодами одинадцятирічних брата та сестри.

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-280-7

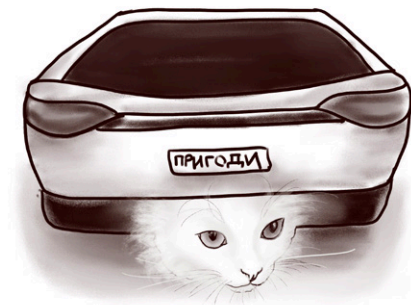
© Тимченко Ольга, 2022

© Видавництво Ліра-К, 2022

*Присвячується брату Сергію –
першому слухачу моїх казок*

Частина перша

Нижній світ

У дорогу!

– Ми їдемо в гори! Ми їдемо до водоспаду! Ми їдемо на Шипіт! – вигукувала дівчинка, стрибаючи по кімнаті. Коли вона впала на диван, пухнастий білий кіт підвів голову, зиркнув на Майю та знову ліниво заплющив очі.

– Сергійко, а давай візьмемо кота з собою! – дівчинка заплескала в долоні і подивилася на брата-близнюка. Сергійко засміявся:

– Батьки не дозволять.

– А ми тишком. Підсиплемо йому в молоко снодійне! – захоплено продовжувала Майя. – Він спатиме і не буде нявчати, а ми заховаємо його в багажнику!

Кіт зістрибнув з дивана, зиркнув на дітей і пішов з кімнати, незадоволено вимахуючи хвостом.

– Лірі з тобою не згоден, – кивнув брат у бік kota.

Лірі, а саме так назвали kota батьки, дійсно не хотів наражатися на дитячі витівки. За свій довгий вік йому довелося побувати багато ким: першопрохідцем квантової діри, пожирачем динозаврів, фіксатором ласо на черешні сусідів. Він навіть зазнав тижневого гендерного конфузу із перевдяганнями у принцесу Емілі. «Отруєння – це вже занадто», – подумав кіт і вийшов.

– Я візьму з собою книгу «Знаки та символи», – сказала Майя. У неї якраз закінчився етап закоханості в історію про школу чарівників і почався етап захоплення індіанцями. «Донька Монтесуми», «Останній із могікан» – Майя вдень зачитувалася цими книгами, а перед сном розповідала брату. Інколи вона плутала їх та додавала власні фантазії.

– Я чула, що Шипіт – то особливе місце в Карпатах. Мама мені колись розповідала про перших українських хіпанів, які там жили. Може, там залишилися навіть індіанці?

– Тобі вже цілих 11 років, а досі віриш у казки, – пхикнув брат.

Він народився на годину раніше за Майю, тому вважав себе старшим. Щоправда, не дуже високим, як на свій вік. Патлате волосся додавало витонченості Сергійковому обличчю. А під просторою

футболкою поки не було жодного натяку на біцуху. Зате хлопчик любив читати фантастичні книжки і ставити наукові експерименти. У нього була таємна мрія: побудувати справжній човен, щоб одного дня поплисти з Києва Дніпром у Чорне море.

Майя теж полюбляла експериментувати, але по-своєму. Наприклад, увесь останній тиждень вона випробовувала магичні закляття з книги про чарівників. Їй навіть вдалося досягти гарних результатів. З двадцяти заклинань два подіяли, що було не так вже й погано. Наприклад, закляття для відчинення дверей допомогло визволитися із вбиральні, коли вона випадково там зачинилася. Також спрацювало закляття зникнення, яким вона зачаклувала мамину вазу, йдучи до школи. Коли дівчинка повернулася додому – вази вже не було!

Майя швидко захоплювалася чимось новим, наче піднімала з морського берега красивий камінець. Деякий час вона роздивлялася, вивчала його з різних сторін. І так само швидко полишала, запримітивши нову чудернацьку мушлю. Якраз напередодні мандрівки вона переконала маму заплести їй дуже багато дрібних кісок, як у справжньої індіанської Скво. Мама вплела до них різнокольорові пір'їнки, і тепер Майя була схожа на маленьку індіанку.

Сергійко ж навпаки, любив досить довго досліджувати предмет свого інтересу. Якщо йому подо-

бався якийсь блогер – то він намагався переглянути всі його відео. Якщо цікавився хімічними дослідями вдома – то мав їх перепробувати всі, не зважаючи на Мамині протести.

Хлопчик та дівчинка були хорошими друзями одне одному. Якщо інші брати та сестри часто сваряться, то ці двоє ділили кожную пригоду на двох.

Ось всі речі зібрані в машину. Сім'я готова вирушати в подорож.

– Лірі! Лірі! Де ж ти подівся, старий котяро? – Мама насипала в котячу миску їжу. – Увечері заїде сусідка і погодує тебе. Будь молодцем, ми ненадовго! Бувай!

Вона схопила останню сумку й гупнула дверима. Глухо вдарив замок, повернувся ключ, одразу запанувала тиша.

«Якби ж то так», – муркотів собі під ніс кіт, заховавшись у багажнику автівки. Він уже давно придивився це місце на запасному колесі. Тут лежала ковдра, завдяки якій колесо перетворювалося на зручне гніздо. А ще сюди ніколи нічого не клали, тож можна було подорожувати інкогніто.

«Саме цього дня я чекав дванадцять років», – кіт блиснув у темряві очима.

Світанок у горах

До будинку Федора Михайловича дісталися на самому світанку. Над горами сходило сонце, і рожеве проміння розтікалося туманом, наче акварель. Вогкі схили Карпат ще таїли у своїх лісах останню темряву ночі.

Федір Михайлович уже давно прокинувся. Він пив каву в альтанці, дивлячись як його дружина доїть корову.

– Вітаннячка вам! – усміхнувся дід. – Ви швидко приїхали, ми чекали не раніше сніданку.

– Дороги були пустими, – Тато потиснув йому руку. – Як поживаєте, яку обіцяють погоду?

Поки тривала ранкова розмова, Лірі непомітно вибрався з машини та сховався за кущем. Раптом

з-за дому з радісним гавкотом вистрибнула собака Мурка. Вона лупила себе по боках хвостом та бігла до гостей. «От же несподіванка!» – кіт притиснувся до землі. Собака промчала повз, не помітивши його.

– Прокидайся, Майє, ми приїхали, – сонно протер очі Сергійко і визирнув у вікно машини.

– Пригоди чекають! – одразу підхопилася дівчинка, ледь розплющивши очі. – Ходімо, я не маю наміру пропустити жодну з них!

Водоспад Шипіт було чутно аж тут, він гуркотів по камінню глибоко в горах та жебонів струмком. Нижче, в селі він перетворювався на річку, яка прямувала в долину. Обійстя Федора Михайловича розташовувалося якраз на її березі.

Кіт непомітно вислизнув з-за кущів та спустився рівчаком до річки. Тут його ніхто не міг побачити.

* * *

Поки батьки відпочивали після нічної дороги, діти вирішили сходити до водоспаду. Вони взяли наплічник, поклали туди термос із гарячим чаєм, планшет. В останній момент Майя закинула туди ще й книгу про знаки. Діти залишили записку, в якій пообіцяли повернутися до сніданку.

Хлопчик та дівчинка прямували вздовж річки. Течія несла їм назустріч смерекові гілочки та пух кульбаб. Вода хлюпала об каміння, закручувалася

маленькими водовертями. Кругом росли кущі малини з кислими ягодами.

Раптом зарості хитнулися, під ними шугонула яскраво-зелена блискавка.

– Ящірка! Яка величезна! Я її зловлю, – закричала Майя і короткими перебіжками кинулася вперед.

Вона вміла ловити ящірок. Минулого літа в гостях у бабусі дівчинка годинами пропадала на старому цвинтарі, полюючи на ящірок серед чебрецю та ковили. Звісно, вона їх одразу відпускала, але перед цим розглядала, бавилася та давала імена: Наташа, Фелікс, Ріхард. Тоді вона натренувала цю навичку – завмирати після кожного кроку. Комахи, ящірки, жаби – усі дрібні жителі бачать тільки рухомі об'єкти. Тож якщо після кожного кроку вичікуєш кілька секунд – залишишся непоміченою.

Аж раптом величезна смарагдова ящірка із рожевою шийкою вилізла на камінь. Вона неквапом підставила сонцю спину і залякла, наче спеціально дозволяла себе роздивитися.

– Ого, так вона розміром з кота! – вихопилося в Сергійка.

Ящірка порскнула в траву.

– Ловити таку величезну я боюся. А раптом у неї гострі зуби? – захоплено вигукувала Майя. – Але ж вона гарна! Не схожа на жодну іншу! А що як ми відкриємо новий вид? – дівчинка збуджено фантазувала вголос, як це часто з нею траплялося.

– Давай сфотографуємо її, а потім назад? – Сергійко теж піддався чарам тварини. Хлопчик вирішив, що години їм вистачить. – Це може бути хамелеон або ігуана! Раптом втекла від когось? – він теж дав волю фантазії.

– Тоді ми повинні їй допомогти вижити в дикій природі, – додала Майя.

Ящірка немов чекала, коли діти підкрадуться максимально близько – і шурхнула по колоді на інший берег річки.

Діти побігли за нею. Великі сірі валуни, вкриті зеленим мохом та оповиті плющем, через деякий час заховали їх силуети.

* * *

На березі річки стояв білий кіт та незадоволено бив хвостом. «Ну от, почалося, – думав він. – Принаймні вода мені вже не подобається». Він вдивлявся у фігури дітей, які зникли за валунами. А потім, притиснувши вуха, пострибав камінцями на інший берег. Останній стрибок він не розрахував і задні лапи потрапили у воду. Кіт бридливо обтрусився.

* * *

Сергій увімкнув камеру в планшеті та намагався поцілити в тварину фокусом. Але тільки-но екран

фокусувався – ящірка робила новий ривок та мовчально опинялася на кілька метрів попереду.

Зрештою, ця процесія – ящірка, діти та кіт, що тримався поодаль, – досягла кінця ущелини, де ріс кремезний, вузлуватий бук. Він був срібного кольору. Величезний, наче троє молодих дерев років сто тому зрослися в обіймах. Одна людина не змогла б його обхопити. Та і дві не змогли б! Покрите мохом коріння плуталося по землі та вгрузало в неї. Ящірка, чіпляючись пазурами за срібну кору, подерлася деревом угору.

Діти вибігли на галявину та зупинилися.

– Ось, тепер фотографуй! – прошепотіла Майя.

– Це не ігуана і не хамелеон, – відповів Сергій, роблячи світлину. – Дійсно, схоже на новий вид!

– Ова! – видихнула Майя, – ми зробили наукове відкриття!

Вона хотіла ще щось додати, але так і заклала з розтуленим ротом. Адже в центрі галявини з'явився білий кіт. Він поважно пройшов у сторону срібного дерева.

– Лірі! – вигукнули в один голос діти. – Що ти тут робиш?

Кіт повів вухом у сторону дітей, підкрадаючись до ящірки. Вона смикнулася, шмигнула по корі вгору і зникла у величезному дуплі. Поки діти ошеле-

шено витріщалися, кіт кількома стрибками опинився на дереві та щез у дуплі.

– Що це було? – Майя здивовано протерла очі. – Це не галюцинація?

Сергій розгублено подивився на дівчинку, потім перевів погляд на планшет. Відкрив останню світлину, де чітко було видно хвіст ящірки, що зникає в дуплі, та завмерлого в стрибку їхнього домашнього kota. Але ж гарне вийшло фото!

– Це якийсь пранк? Звідки тут Лірі? – зачаровано проговорив Сергій. – І як тепер його повернути?

Діти підійшли до дерева. Дупло було на рівні грудей, але виглядало досить непривітно.

Сергійко скинув рюкзак, ухопився за край, підтягнувся та зазирнув всередину.

– Лірі, Лірі! Киць-киць-киць! Тут нікого немає! І дна не видно, – вигукнув він. Його голос загудів, немов у криниці.

– Що ж нам робити? Раптом Лірі тепер не зможе вилізти? – дівчинка підстрибувала, щоб зазирнути в дупло.

– Почекаймо, може, він зараз повернеться? – запропонував Сергійко.

– Хм... А що, як... – Майя розтігнула блискавку на рюкзаку. – Цікаво, що означає символ ящірки, – вона говорила сама до себе, уже гортаючи книгу «Знаки та символи». – Ось, дивись, знайшла!

Дівчинка розгорнула сторінку, де схематично була зображена ящірка, вписана в коло.

– Так, ящірка... символ оновлення, сонця, мудрості... Не те... А, ось: «У австралійських племен існує важливий обряд ініціації... з яким пов'язані тотемні предки – ящірки-мухоловки та... дикі коти!»

Дівчинка перевела погляд на брата. Той скептично скривив лице.

– Ну якщо це був не Лірі, а дикий кіт, тоді ми потрапили в гості до австралійців, – знизав він плечами.

– Підсади-но, будь-ласка, мене на дерево, я хочу зазирнути в дупло. Раптом там є ще якісь знаки? – дівчинка поклала книгу в траву та підійшла до брата.

– Та які ще знаки? – зітхнув Сергій. Але вилізти на дерево допоміг. Він підставив руки долонями одна на одну. Майя відштовхнулася від них ногою, наче від сходинки, та перекилилася через край дупла, по пояс занурившись всередину.

– Не повіриш, але тут і справді щось намальовано. Ого! Та це малюнок ящірки... – дівчинка пірнула ще глибше в дупло. – А ось... кіт! Не повіриш, кіт! Ой! – вона верескнула так голосно, що не втрималася і полетіла вниз головою просто в дупло... – Ні-і-і-і-і-і-і-і! – дивовижно довго звучав її крик.

Голос не затихав, він чувся все віддаленіше, наче дівчинка провалилася не в дерево, а в довжелезний тунель.